

der selv bestemmer, hvilke kriterier man anlægger. Sådan er det.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg får nu her mulighed for at færdiggøre det spørgsmål til integrationsministeren, som jeg ikke fik færdiggjort før.

Jeg var i gang med at sige, at integrationsministeren jo har henvist til dette her cirkulære, som bandt hans samvittighed så dybt og inderligt, så »her står jeg, jeg kan ikke andet«. Der vil jeg sige, at der lyder jo i det en undertone af: desværre kære venner, for vi ville da gerne stramme reglerne og jo før, jo bedre. Men når så integrationsministeren udtaler sig til VU, til Venstres Ungdom, så lyder det anderledes.

Kl. 17.10

Jeg står her med en pressemeddelelse, hvor Venstres Ungdom højest mærkværdigt protesterer mod udlændingespillet om, at 2 års fængsel eller derover ikke kan give indfødsret. Fuldstændig latterlig protest al den stund 2 års fængsel er næsten umuligt at opnå for voldskriminalitet her i landet, og så svarer integrationsministeren: Vær kun rolige, kære venner, ...

Den fg. formand (Grete Schødts):

Taletiden er opbrugt.

Jesper Langballe (DF):

... der ville kun være to i de 4 sidste år, der ikke ville have fået indfødsret efter de nye regler, som regeringen foreslår: én, der havde begået grov voldtægt og én, der havde begået grov narokriminalitet. Med andre ord som præsten sagde efter sin prædiken: Græd ikke børnlille, det turde være løgn alt sammen.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Hr. Jesper Langballe, taletiden er opbrugt. Jeg vil gerne indskærpe, at her i Folketingssalen bruger vi en ordentlig tone.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødts):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betrag-

ter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af etnisk ligestilling på det danske arbejdsmarked.

Af Ole Sohn (SF) og Kamal Qureshi (SF).
(FremSAT 14/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen deler forslagsstillernes synspunkt om, at integration på arbejdsmarkedet er nøglen til løsning af en række sociale og kulturelle problemer i tilknytning til de etniske minoriteter. Men vi vil ikke tvinge offentlige virksomheder og institutioner til at udarbejde en politik for etnisk ligestilling.

I 1996 vedtog Folketinget en lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, som netop forbyder såvel direkte som indirekte diskrimination på grund af race, hudfarve, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering eller national, social eller etnisk oprindelse.

Diskrimination i forbindelse med ansættelser er således allerede forbudt såvel i det offentlige som i det private. Jeg kan ikke se, at man skulle kunne opnå yderligere ved tvang til yderligere foranstaltninger, som foreslået af forslagsstillerne.

Jeg vil også gerne erindre om, at Finansministeriet i december 1999 i samarbejde med Centralorganisationernes Fællesudvalg, CFU, lancerede en handlingsplan om etnisk ligestilling på det statslige arbejdsmarked. Handlingsplanen indeholder initiativer fra Finansministeriet, fra CFU, samt fællesinitiativer fra Finansministeriet og CFU.

Handlingsplanen løber i en 2-årig periode fra marts 2000. I planen indgår bl.a. økonomisk tilskud til jobrelateret danskundervisning. Integrationsministeriet yder også råd og vejledning til

de statslige arbejdspladser om integration af etniske minoriteter.

Finansministeren har desuden den 6. september 2001 bedt samtlige ministerier om at selvanvise måltal for, hvor mange indvandrere og efterkommere fra lande uden for Vesteuropa og Nordamerika, der vil være ansat i ministeriet inden udgangen af 2003.

Målet er, at de ansatte på statens arbejdspladser samlet set vil afspejle arbejdsstyrkens sammensætning, dvs. at 3,5 pct. er målet. Det betyder, at yderligere 2.330 personer med anden etnisk baggrund end dansk bør ansættes i de kommende år.

Løsningen på problemerne omkring integration af udlændinge, som forslagsstillerne skitserer i deres bemærkninger til forslaget, skal efter min mening findes i nye og yderligere arbejdsmarkedsrettede initiativer.

Netop sådanne nogle initiativer vil regeringen fremlægge til efteråret i forbindelse med handlingsplanen »Flere i arbejde«, som vil basere sig på en grundig analyse af den samlede beskæftigelsespolitik.

På denne baggrund er det regeringens opfattelse, at det er overflødigt at pålægge de offentlige virksomheder og institutioner at udarbejde en politik for dansk ligestilling.

Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg krympede mig selvfølgelig, da jeg fik en streng påtale fra formanden for at bruge et grimt sprog i Folketinget. Det var nu egentlig et litterært citat, en sød historie om en præst, der holdt en prædiken, som var så rørende, at folk græd, som var de piskede, og så sluttede han prædikenen med at sige: Græd ikke børnlille, det turde være løgn alt sammen.

Kl. 17.15

Det var faktisk den historie, jeg kom til at tænke på ved at være vidne til, hvordan integrationsministeren det ene øjeblik beroliger Dansk Folkeparti og det store vælgerflertal, der har gjort ministeren til integrationsminister, og det andet øjeblik beroliger VU'erne med, at den her stramning alligevel slet ikke vil komme til at betyde noget. »Græd ikke, børnlille, det turde være løgn alt sammen.«

Den fg. formand (Grete Schødt):

Fru Anne-Marie Meldgaard som ordfører. Undskyld, hr. Freddy Dam. Når man starter forkert, så bliver man ved.

Freddy Dam (V):

Da Vestres ordfører på dette forslag, hr. Ulrik Kragh, er forhindret i at møde i salen, skal jeg på hans vegne fremkomme med følgende bemærkninger:

Der er tale om et meget enkelt forslag, der går ud på, at SF vil pålægge alle offentlige virksomheder og institutioner at udarbejde en politik med henblik på sikring af etnisk ligestilling ved ansættelse af medarbejdere.

Forslaget indeholder desuden et krav om, at disse virksomheder en gang årlig skal aflægge et offentligt regnskab for, hvordan politikken så er blevet efterlevet i det forløbne år.

Venstre anerkender behovet for en bedre integration på arbejdsmarkedet og konstaterer med tilfredshed, at det tilsyneladende er lykkedes de private virksomheder at gå foran, uden at det har været nødvendigt med lovgivning, og at arbejdsmarkedet parter nu tilsyneladende er enige om at gøre noget ved problemet i fællesskab. På den måde tjener de private virksomheder som et godt eksempel for de offentlige.

Selv om Venstre således er helt enige i det, som er målet med beslutningsforslaget, nemlig etnisk ligestilling ved ansættelse i det offentlige, indstiller vi alligevel forslaget til forkastelse. Baggrunden herfor er følgende:

Når offentlige virksomheder og institutioner efterspørger arbejdskraft, og det under ansættelsesproceduren måtte vise sig, at personer med anden etnisk oprindelse har de bedste kvalifikationer til arbejdet, så skal de naturligvis vælges uanset køn, race eller religion. Sådan er det: den bedst kvalificerede skal have jobbet. Derfor behøver virksomhederne ikke spille tid og papir på en speciel politik og rapportering på dette her område.

Venstre er af den opfattelse, at virksomheder, der drives i offentligt regi, skal ledes professionelt på samme måde som ordentligt drevne private virksomheder. Det indebærer, at virksomhedsledelsen er bevidst om virksomhedens mål og forretningsgrundlag, bevidst om medarbejdernes udviklingsmuligheder og virksomhedens sociale ansvar.

Hvis SF er af den opfattelse, at offentlige virksomheder ikke praktiserer en tilstrækkelig professionel ledelse på dette område, og hvis SF har

eksempler på usaglige beslutninger på området, så foreslår Venstre, at SF retter skytset mod de konkrete virksomheder i stedet for at tvinge alle offentlige virksomheder til at etablere studiekredse for at udforme nye papirpolitikker, som alligevel ikke tilfører samfundet mere værdi.

Venstre erkender som sagt, at der er behov for et samspil mellem virksomhederne, det offentlige og de arbejdssøgende, og integration på arbejdsmarkedet er derfor højt prioriteret i de kommende udlændinge- og beskæftigelsespolitiske udspil fra regeringen. Vi vil derfor markant øge de etniske minoriteters mulighed for deltagelse på arbejdsmarkedet, og i forbindelse med den samlede lovpakke »Flere i arbejde« vil vi anvise, hvordan vi forestiller os, at problemet kan løses i praksis.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Da regeringen i forrige uge præsenterede sit udlændingeudspil, bekymrede det mig meget, at hele integrations- og arbejdsmarkedet var udskudt, så krav og stramninger fik lov at stå alene.

Integrationsministeren har lovet, at den del, der lader vente på sig, vil foreligge i marts måned; derfor hilser vi i Socialdemokratiet SF's forslag om etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet velkommen. Forslaget og den debat, det vil afstedkomme, kan være et pejlemærke for en større samlet lovpakke på området.

Kl. 17.20

Jeg tror ikke, at der er nogen her i Tinget, der er uenig i, at fri og lige adgang til arbejdsmarkedet er et nødvendigt grundlag og også er de vilkår, der skal lægges til grund for beslutninger, for at der kan ske en vellykket integration. Der er også, som vi har det i dag, lige adgang for alle med en arbejdstilladelse til at søge arbejde i offentlige virksomheder, men at søge arbejde og så at få det er bestemt ikke det samme.

Statistikken viser, at en alt for lille procentdel af de ansatte i stat, kommune og offentlige virksomheder har en anden etnisk baggrund end dansk. Der er altså brug for en aktiv politik for at integrere indvandrere på arbejdsmarkedet og ikke mindst i den offentlige sektor.

Derfor støtter Socialdemokratiet SF's opfordring til regeringen om at pålægge offentlige virksomheder og institutioner at udarbejde en politik for etnisk ligestilling. Vi forestiller os, at det kan indgå i handlingsplanen »Flere i arbejde« og »Indvandrere i arbejde«, som regeringen har bebudet til efteråret.

Forslaget om en offentligt tilgængelig statusrapport, altså beslutningsforslagets anden del, er vi også positive over for, og vi håber, at det falder i tråd med regeringens andre planer på området, f.eks. sikringen af etnisk ligestilling i den private sektor.

Socialdemokratiet finder hele forslaget meget rimeligt og meget relevant, og vi vil i udvalgsarbejdet arbejde for et forslag af den art under hensyntagen til, at beslutningen skal kunne integreres i en samlet handlingsplan for indvandrede i arbejde.

Søren Krarup (DF):

Dette forslag til folketingsbeslutning skal afvises af to grunde, men den første grund, den principielle, er afgørende.

Selve begrebet etnisk ligestilling er nemlig i dette land udtryk for en anmasselse eller en provokation af selve Danmarks forudsætning eller grundlag, som betyder, at det øjeblikkelig burde vises på porten, ligesom det anstændigvis burde have ført til, at der aldrig var blevet oprettet et Nævn for Etnisk Ligestilling. For hvad vil etnisk ligestilling sige?

Ordet etnisk kommer af det græske substantiv *ethnos*, som betyder folk, og ordet etnisk betyder altså folkelig. Og folkelig ligestilling det kan der herske i et indvandrerland, hvor alle folkegrupper er lige fremmede, men at ville indføre etnisk ligestilling i en gammel nation beboet af et folk er ensbetydende med at fratage folket dets førstefødselsret til dets eget land, og det er altså ensbetydende med at øve vold imod folket i landet.

Nej, danskerne de er ikke en folkegruppe blandt andre i Danmark, men danskerne har hjemme i Danmark, danskerne er børn af hjemmet og ikke én slags gæster blandt andre gæster. Derfor skal der naturligvis ikke herske etnisk ligestilling i Danmark, men der skal omvendt herske respekt for Danmark som danskernes land, i hvilket gæster kan blive budt velkommen, og fremmede kan blive danske, men hvor det hele netop sker på danskernes, på folkets, på nationens betingelser.

Der skal være lighed for loven, sådan er det, og sådan skal det være i et retssamfund, men lighed for loven det er noget ganske andet end etnisk ligestilling, for loven – i sidste instans grundloven – det er en dansk lov, som både danskere og fremmede i landet skal rette sig efter. Lighed for loven, ikke etnisk ligestilling. Respekt nemlig for dét for dette land grundlæg-

gende forhold, at danskerne er hjemmets børn, og vil gæster blive hjemmehørende i Danmark, så må de acceptere hjemmets husorden og ikke ophæve den via en forslag om etnisk ligestilling, der skal gøre alle lige fremmede i Danmark.

Må jeg tilføje, at dette forslag også skal afvises, fordi det naturligvis er optakt til et bureaukrati og dermed en byrde for virksomheder og institutioner, som de ikke skal have pålagt. Ikke blot i danskhedens, men også i frihedens navn skal det stemmes ned i en papirkurv.

Der er over det en tone af totalitarisme, af trang til at ensrette og terrorisere frie mennesker på baggrund af ideologisk formynderi, som får i hvert tilfælde mig til at kaste et blik på en enkelt af forslagsstillernes fortid. Jeg er ikke i tvivl om, at tankegangen ville have været acceptabel i Sovjetunionen, men den hører ikke hjemme i Danmark.

Kl. 17.25

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil starte med at sige, at beslutningsforslaget har en temmelig ambitiøs overskrift i forhold til det, det egentlig drejer sig om, idet det hedder »Forslag til folketingsbeslutning om sikring af etnisk ligestilling på det danske arbejdsmarked«.

Forslaget drejer sig jo ret beset kun om de offentlige virksomheder og institutioner, og det drejer sig så yderligere alene om, at der i de enkelte virksomheder og institutioner skal udarbejdes en politik for etnisk ligestilling, og en årlig status for den politik skal så være offentligt tilgængelig.

Det kan ikke være forslagsstillernes vurdering, at det tiltag alene skulle kunne føre til etnisk ligestilling på det danske arbejdsmarked. Såfremt forslagsstillerne mener, at der ikke er etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet, skulle man jo gå langt videre, end der lægges op til her.

Men må jeg ikke sige, at etnisk ligestilling jo drejer sig om at have respekt for andre mennesker og grundlæggende simpelt hen om at opføre sig ordentligt over for andre, uanset hvem de er.

Det helt grundlæggende forbud mod diskrimination på arbejdspladsen findes jo allerede. Og med al respekt for forslagsstillernes gode intentioner mener jeg ikke, at man opnår noget som helst i virkeligheden ved at pålægge alle offentlige virksomheder og institutioner at udforme politikker og offentligt tilgængelige årlige statusrapporter, måske endda tværtimod. Ja,

man opnår formentlig noget bureaukrati og besvær og nogle endeløse diskussioner på disse offentlige virksomheder om, hvad sådan en politik dog egentlig skulle gå ud fra, ud over det helt enkle at man skal opføre sig ordentligt over for andre mennesker.

Jeg mener, man med det her risikerer at problematisere noget, der dybest set blot handler netop om at opføre sig ordentligt over for andre, uanset hvem de er. Dertil kommer – selv om det næppe er forslagsstillernes intention – at der indirekte jo ligger en anklage imod offentlige virksomheder i dette land ved overhovedet at fremsætte forslaget. Hvis der ikke er et problem på de offentlige virksomheder og i de offentlige institutioner, hvorfor så overhovedet fremsætte forslaget?

Mig bekendt er der ikke et generelt problem, og hvis der enkelte steder skulle vise sig at være problemer, er det jo en helt naturlig pligt for ledelsen at skride ind over for det.

På den baggrund skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne indstille forslaget til forkastelse.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det var hr. Lars Barfoeds bemærkning om, hvorvidt det var et problem i det offentlige.

Det er jo sådan, som også integrationsministeren gjorde opmærksom på, at man faktisk har gjort et forsøg på at lave nogle målsætninger for, hvor mange nydanskere der skulle ansættes inden for de statslige arbejdspladser. Der viser virkelighedens verden, at det lever man overhovedet ikke op til. Og der er heller intet, der tyder på, at man vil kunne leve op til det inden for de fastsatte tidsgrænser.

Derfor er der vel rent faktisk et problem, og jeg kan ikke forstå, at hr. Lars Barfoed ikke kan se, at man faktisk har gjort forsøg med ordning, som ikke efterleves. Det er jo netop et udtryk for, at der er problemer med at sikre folk med en anden etnisk baggrund end dansk plads på det danske arbejdsmarked. Og det er et problem for samfundet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare til opklaring spørge hr. Barfoed om, hvad der ifølge den konservative opfattelse er baggrunden for, at arbejdsløsheden blandt tilkomne danskere er langt højere end blandt folk, der har været her i mange år, inklusive når man

tager i betragtning, at vi snakker om job, som ikke kræver nogen uddannelse.

Kl. 17.30

Hvad er forklaringen på det? Er der et bud? Hvis der er en anden rimelig forklaring, så kan det være, at vi skal kigge derhen. Men jeg kunne godt tænke mig at høre den konservative opfattelse af, hvad forklaringen er på det.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Hr. Ole Sohn siger, det er et problem, at man ikke når de mål, man har stillet op, og at der ikke ansættes tilstrækkelig mange indvandrere i de offentlige virksomheder. Jeg skal dels henvisse til ministerens indledende bemærkninger, dels til, at det egentlig ikke efter min opfattelse er et udtryk for manglende etnisk ligestilling.

I hele forslaget ligger der jo, at der på en eller anden måde er tale om en diskrimination fra de offentlige virksomheders side og dermed i sidste ende fra de offentlige lederes side i forhold til folk af anden etnisk oprindelse. Anderledes kan man ikke læse det efter min mening.

Der kan jo være mange årsager til – så kommer jeg også ind på hr. Søren Søndergaards spørgsmål – at der er en større arbejdsløshed blandt indvandrere. Det er jo et væsentligt spørgsmål, måske et meget stort spørgsmål at besvare her under de korte bemærkninger, men det har bl.a. noget at gøre med manglende sproguddannelse, at man ikke i højere grad har integreret indvandlerne. Det har måske også noget at gøre med et manglende økonomisk incitament hos nogle, når man ikke har integreret flere på arbejdsmarkedet, og der kunne sikkert nævnes mange andre delforklaringer som årsag til det.

Under alle omstændigheder er en af de væsentligste opgaver for os at arbejde med, at i hvert fald de politiske rammebetingelser for at få integreret flere indvandrere på det danske arbejdsmarked, såvel på det offentlige som på det private, bliver bedre, således at de faktisk bliver integreret, for det er vejen til en total integration i vores samfund.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu tog jeg bevidst udgangspunkt i ufaglærte job, for hvor den samme tendens gør sig gældende for a-kasse-medlemmer, kan det jo ikke være viljen til at ville arbejde, at der ikke er noget økonomisk incitament, som er årsagen, for vi

har jo en lovgivning, der tager hånd om det. Man er jo tvunget til at tage det job, man bliver anvist. Hvis man siger nej, kommer der en karantæne. Hvis man siger nej igen, mister man retten til understøttelsen og skal genoptjene den.

Der må altså være nogle andre mekanismer, der gør, at ufaglærte på dagpengere, hvis de kommer med en anden baggrund end den traditionelt danske, har sværere ved at få et job og et ufaglært job, hvor sprogkundskaberne ikke spiller nogen rolle i sig selv.

Det behøver ikke nødvendigvis være noget med diskrimination, men det kunne være noget med, hvordan man ansætter folk forstået som, hvor man opslår sine job, og man opslår dem offentligt eller man ikke opslår dem offentligt osv.

Det ville jo være ideelt, hvis det var noget, man kiggede på, når man lavede en sådan plan, så man virkelig gav alle lige muligheder ved f.eks. at opslå jobbene på en sådan måde, at alle havde mulighed for at søge jobbene. Og så skal man selvfølgelig, når alle har mulighed for at søge jobbene, vælge de mest kvalificerede.

Ville det ikke være en ideel ting at gøre inden for rammerne af et sådant forslag, som er fremsat her?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil fastholde, at manglende sprogkundskaber, manglende uddannelse, manglende kendskab til måden, hvorpå det danske samfund fungerer, manglende økonomisk incitament og flere andre forklaringer ligger til grund for den mangel på integration, som vi har.

Det kan meget vel være, at de grunde, hr. Søren Søndergaard nævner, nemlig at man ikke er dygtig nok fra mange arbejdsgiveres side til at opslå stillingerne alle steder, hvor det kunne være relevant at gøre det, også er en del af forklaringen. Det synes jeg da man skal tage med ind i de samlede overvejelser.

Men når vi nu taler om etnisk ligestilling, mener jeg stadig væk, at der ikke fra de – det vil jeg i hvert fald se bevist, før jeg tror på det – offentlige arbejdsgiveres side skulle være et bevidst forsøg på at diskriminere nogen som helst, som har en anden etnisk oprindelse end dansk, på det offentlige arbejdsmarked.

Kl. 17.35

Dette forslag går ud på, at man skal lave årlige politikker og statusopgørelser, og det mener jeg er det rene bureaukrati, men jeg synes da,

det er fint, hvis der er offentlige arbejdsgivere, som bl.a. følger hr. Søren Søndergaards forslag om at se på, om man annoncerer tilstrækkelig kreativt efter medarbejdere, at man finder nogle steder at annoncere, hvor indvandrere måske i højere grad ville se opslaget. Jeg synes da, at det ville være glimrende, hvis man gjorde det, men man behøver jo ikke sådan en i Folketinget vedtaget politik, det kan man bare begynde at gøre.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg tror sådan set ikke, at det største problem, når vi snakker om lige muligheder for alle borgere i det danske samfund til at få en plads på det danske arbejdsmarked, hænger sammen med en bevidst diskrimination.

Jeg tror, det hænger sammen med, at man ubevidst vælger nogle veje, som gør, at der er bestemte grupper, der bliver squeezez ud. Og en af de grupper, der bliver squeezez ud, kan være handicappede, ældre, kvinder eller folk, der er kommet til landet senere end de fleste af os andre. Den ubevidste proces er det meget vigtigt og meget oplagt, at man en gang imellem kigger på, en gang imellem gør sig nogle overvejelser om, og det kan man gøre inden for rammerne af det her forslag.

Vi støtter intentionerne i forslaget, for vi mener, det er et skridt i den rigtige retning. Vi ved som sagt, at arbejdsløsheden blandt nydanskere er ca. fire gange højere end den generelle arbejdsløshed, selv om vi også ved, at viljen til og ønsket om at komme i arbejde er lige så stort blandt nydanskere som blandt gammeldanske. Det kan vi bl.a. se, når folk bliver anvist arbejde.

Det er rigtigt set, at offentlige virksomheder må gå foran, ikke for at favorisere nogen gruppe, men for at sikre lige muligheder til at få adgang til de offentlige arbejdspladser og dermed lige muligheder for alle, der bor i det danske samfund, til at komme ind på arbejdspladserne. Alene kravet om udarbejdelse af en personalepolitik, der indbefatter mål for etnisk ligestilling, vil være positivt.

Men jeg vil godt tilføje, at den nødvendige integration af nydanskere på arbejdsmarkedet kræver en langt bredere vifte af initiativer, og hvor et af de centrale elementer dér er spørgsmålet om uddannelse.

Det er jo grotesk, når man i det samme nummer af »Nyt fra Arbejdsmarkedsrådet i Storkøbenhavn« på den ene side kan læse en overskrift, der siger: »Flaskehalse kan bremse væksten i Storkøbenhavn«. Og på den anden side kan læse: »Nydanskere har sværere ved at komme i job«.

Det dilemma kan løses gennem uddannelses-tilbud, som f.eks. kan målrettes den hårdt trængte social- og sundhedssektor, ikke specielt rettet mod indvandrere og flygtninge og nydanskere, men mod dem, der har mulighed for at tage de job.

Spørgsmålet om integration på arbejdsmarkedet vender vi tilbage til i forbindelse med de kommende finanslovdokumenter, hvor jeg må sige, at i regeringens udspil med besparelser på stort set alle områder inden for arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitikken vil der ikke ligefrem være gode muligheder for en bedre integration.

Det er sådan, at når man skærer ned på mulighederne for at få adgang til uddannelse inden for arbejdsmarkedet, vil det selvfølgelig ramme de grupper, der sidder mest yderligt på arbejdsmarkedet, som har de sværeste og dårligste muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet og komme i beskæftigelse, og det vil selvfølgelig også ramme indvandrere og flygtninge.

Men jeg vil godt understrege, at det ikke kun er dem, ikke specielt er dem, der vil blive ramt. Det vil også ramme andre grupper, der er i den samme situation. Det kan være folk, der er ældre; det kan være folk, der skal tilbage på arbejdsmarkedet efter en arbejdsulykke; det kan være kvinder eller folk med et handicap.

Så for os er det her forslag et led i en generel politik for lige muligheder for at få adgang til det danske arbejdsmarked. Det er et beskedent, men godt forslag, som vi fra Enhedslisten kan støtte.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det hr. Ole Sohn, der er ordfører for forslagsstillerne.

Ole Sohn (SF):

Forslaget er en delvis genfremsættelse af et forslag, vi tidligere har haft til debat her i salen.

Når det kun er en delvis genfremsættelse, hænger det sammen med, at vi under den tidligere behandling konstaterede, at der var en holdning i et flertal af partier, som gjorde det umuligt at få det daværende forslag vedtaget, fordi det rakte videre end det offentlige og gik ind og pålagde

private virksomheder, som samarbejdede og handlede med det offentlige, at de skulle udarbejde en personalepolitik om etnisk ligestilling.

Kl. 17.40

Til gengæld var der et udtalt flertal for, at det offentlige skulle gå forrest, og derfor har vi nu trukket det element ud. Jeg kan næsten ikke formulere det smukkere og pænere, end Det Konservative Folkeparti gjorde, sidst vi behandlede forslaget. Da sagde Det Konservative Folkepartis daværende ordfører om denne del af forslaget:

»Det Konservative Folkeparti har sympati for forslaget om at pålægge det offentlige at udarbejde en politik for etnisk ligestilling. Tørre tal viser, at ansættelse af etniske minoriteter i det offentlige halter langt bagefter, og her kan stat, amt og kommuner sagtens gøre mere, end man gør i øjeblikket.«

Det var så rigtigt og klart og smukt sagt, at jeg synes, det gav grundlag for at genfremsætte forslaget, for jeg havde også en forestilling om, at Det Konservative Folkeparti har indflydelse i regeringen. Desuden viser virkeligheden desværre, at det stadig væk står dårligt til med den etniske ligestillingspolitik inden for det offentlige.

Vi ved, og ministeren gjorde også opmærksom på det i sin indledning, at staten skal ansætte 2.300 nydanskere inden udgangen af år 2003. Det siger sig selv, at det er en umulig opgave, alene af den grund at man fra i dag og frem til udgangen af 2003 skal fyre flere tusinde medarbejdere som følge af finanslovdspillet.

Det er klart, at det vanskeliggør den integrationsproces, som er nødvendig, og der vil jeg gerne understrege, at jeg synes bestemt ikke, at det afgørende er, at vi skal tage nogle sociale hensyn og sige: Jamen det er da også synd for dem, der har en anden hudfarve. Overhovedet ikke. Det kan man godt have en holdning om, og det har jeg også i en lang række tilfælde.

Det afgørende, når vi taler om integration, er, at vi ser på, hvad det er for nogle behov, samfundet har. Hvad er det, der er nødvendigt for samfundet for at kunne sikre arbejdskraften til løsning af fremtidens velfærdsopgaver? Og her ved regeringen, her ved ministeren, at vi ikke kan undslå os for at gøre noget for at sikre, at vi får nedbragt den overarbejdsløshed, der er blandt nydanskerne.

Virkeligheden er jo, at vi har omkring 5.000 nydanskere gående rundt i samfundet, som har en teknisk eller videnskabelig uddannelse med sig i bagagen. De heldigste af dem arbejder som

taxachauffører og pizzabagere, resten går på dagpenge. De har de faglige kvalifikationer, der efterspørges, også af det offentlige, men de får ikke ansættelse. Hvorfor ikke? Ja, det kan der være mange grunde til. En af dem er jo bl.a. manglende danskkundskaber – jeg tror også, at hr. Lars Barfoed var inde på det – og det er naturligvis et problem.

Spørgsmålet er: Fremmer man danskkundskaberne ved at sætte folk, i øvrigt med vidt forskellige uddannelser fra vidt forskellige lande, på et eller andet kommunalt sprogkursus, hvor nogle er analfabeter, og andre er højt begavede? Det gør man ikke. Det tror jeg enhver der har arbejdet lidt med sprogudvikling ved.

Kunne man så ikke forestille sig, at man netop kunne sige: Jamen o.k., vi gør brug af de faglige kvalifikationer, der er behov for, og så undervejs i et arbejdsforhold – det kan være på en statslig eller en kommunal arbejdsplads – sammen med folk, der er i samme situation, udvikles danskkundskaberne i tilknytning til jobbet, altså prøver at være lidt kreativ?

Hvis man laver en etnisk ligestillingspolitik, skal den naturligvis ikke skal gå ud på at lave kvoter eller tvinge folk til at ansætte nogen, som ikke har kvalifikationer, overhovedet ikke, men jeg mener, at vi på samme måde, som vi gjorde omkring ligestillingsloven mellem kønnene, som jo netop har vist sit værd, skal gøre noget tilsvarende for folk med en anden etnisk baggrund end dansk.

Kl. 17.45

Der er en overarbejdsløshed på, jeg tror omkring 50.000-60.000, hvis man bare skal ned på det niveau, som er gældende i samfundet generelt omkring arbejdsløsheden. Det er et stort problem for samfundet, at vi ikke har fået dem integreret, og det er derfor opgaven. Den bliver stadig større, og vi har stadig kortere tid til at løse den, fordi vi ved, at det ikke er noget, vi kan diskutere i Folketinget. Jo, det kan vi godt, men vi kan ikke ændre på den virkelighed, at der er, jeg tror faktisk, det er et par hundrede tusind, som forlader arbejdsmarkedet her i løbet af de kommende år, de store krigsgenerationer. Og der er altså ikke tilsvarende flere hundrede tusind unge, som kommer ind på arbejdsmarkedet. Så vi er simpelt hen nødt til at gøre noget for at løse den opgave.

Det er glædeligt at se, at der er nogle private virksomheder, som faktisk har forstået nødvendigheden af hjælp til selvhjælp og dermed har fremmet integrationsarbejdet for de private

virksomheder, men det er også glædeligt at se, at private virksomheder har konstateret, at det faktisk er en utrolig stor fordel, at man får en arbejdsplads, som har forskellige kulturer i sig, og dermed udnytter den vekselvirkning og den synergi, der kan ligge heri. Det er de virksomheder, som klarer sig godt både herhjemme og på eksportmarkedet. Her mener jeg faktisk at det offentlige kunne lære noget.

Derfor er jeg da også glad for, at Foreningen til integration af nydanskere faktisk har udtalt sympati for forslaget. Jeg beklager, at jeg i en udtalelse til pressen er kommet til at udtrykke mig sådan, at jeg synes, det offentlige skal gå forrest, for det er måske så meget sagt. Men hvis det offentlige kunne blive lige så god som de bedste af de private, altså bare komme op på højde med dem, ville det være en revolution.

Der er altså private virksomheder, som kan se ideen i det, og som også synes, at det vil være en fordel for dem, at de kan rekruttere arbejdskraft, som også har været inde omkring det offentlige, sådan at man får den synergi, der ligger mellem offentlig og privat virksomhed.

Derfor er jeg selvfølgelig lidt ked af, at regeringen har valgt generelt at fokusere på stramninger og fremmet den negative tone og givet indtryk af, at det er de forkerte indvandrere, vi har i samfundet. Det er alt sammen elementer, som er med til at skabe en stemning, som gør det vanskeligere, og som også gør det vanskeligt for de offentlige arbejdspladser, personalechefer i det offentlige, at rekruttere folk med en anden etnisk baggrund. De får jo ikke følelsen af, at det er det, der er regeringens ønske.

Det er også vanskeligt i øvrigt at anvise folk med en anden etnisk baggrund arbejde via arbejdsformidlingen eller via det kommunale system, når regeringen har valgt at fokusere på de negative sider af udlændingebatten frem for at fokusere på integrationen. Det er jo netop

nøglen til at få indvandrerne og flygtningene integreret fuldt ud i samfundet og dermed blive en ressource, som vi kan gøre brug af, og som vi også er nødt til at gøre brug af, hvis vi skal sikre velfærdssamfundets fremtid og sikre rekruttering af ny arbejdskraft til den private sektor, som vi har så hårdt brug for for at skaffe indtægter til at få finansloven til at hænge sammen på en ordentlig og værdig måde.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik herefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 30. januar 2002, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.50